

Gevonden geluk

Roman

HILLIE TRILOGIE 2

MARY SCHOON

Mary Schoon

Gevonden geluk

Hillie-trilogie deel 2

Uitgeverij Zomer en Keuning

Hoofdstuk 1

1900

De wind rent gierend om het huis, de regen slaat tegen de ruiten, het water bulkt door de dakgoot en gorgelt weg door de regenpijp. Fokke staat al op het trapje voor de bedstee, als er op het luik wordt gebonsd. Hillie heft haar hoofd op uit de peluw. ‘Fokke, daar is iemand!’

Fokke kruipt naast zijn vrouw in bed en trekt de dekens hoog op tot onder zijn kin. ‘Het is die tak van de notenboom die tegen het luik slaat, ik zal hem morgen afzagen.’

Opnieuw wordt er gebonsd en nu ook geroepen. ‘Hillie, opendoen!’

Hillie schiet rechtop, ze geeft Fokke een por en zegt: ‘Opzij! Daar zal je Klaas Stammes hebben! Het is zover met Trude.’ Ze trapt de dekens van zich af.

Fokke stapt uit bed, plets op zijn blote voeten naar de achterdeur, houdt die op een kier zodat de wind er geen vat op krijgt en gluurt. ‘Ben jij dat, Klaas?’

‘Ja! Hillie moet komen. Zeg dat ze voortmaakt!’

‘Ga maar, ze is er al uit,’ zegt Fokke.

Hillie gooit de grijze wollen jurk over haar hoofd, trekt haar zwarte kousen aan, haar schoenen, schiet in haar jas en pakt de verlostas die altijd klaarstaat. Ze duwt Fokke die in de weg staat aan de kant en zucht: ‘Ik struikel nou toch altijd over jou!’

Buiten slaat de regen in haar gezicht en de wind blaast haar haren voor haar ogen. Voorovergebogen worstelt ze naar de stal waar haar fiets tegen het schot staat. Ze gunt zich geen tijd om de carbidlamp op te steken. Het is maar zevenhonderd meter naar de grote hoeve van

Klaas, hun dichtstbijzijnde buur. Ze heeft moeite om het stuur recht te houden, slingerend trapt ze het slijkerige pad af en de dijk op. Op de polderweg heeft ze de wind in de rug zodat ze niet veel later het erf bij Klaas op sjeest.

De hofhond komt haar blaffend tegemoet, maar ze gaat geen stap opzij en roept: 'Vort, weg jij!' Via de zijdeur gaat ze naar binnen, waar Klaas haar zenuwachtig op staat te wachten.

Een beetje verloren kijkt Fokke om zich heen. Hij heeft gelijk geen slaap meer. Hij voelt aan de koffiepot die op het uitgeblazen petroleumstel staat. Lauw. Maar koffie is koffie, warm of koud. Hij pakt zijn mok van het aanrecht, schenkt in en gaat bij tafel zitten. Elke keer wanneer Hillie geroepen wordt om een brakkie op de wereld te helpen, heeft hij medelijden met haar. Niet omdat ze er bij nacht en ontij uit moet, Hillie maalt niet om een beetje wind of regen, ze is taai en vinnig genoeg, maar omdat ze zelf geen kinderen hebben. Fokke zou er inmiddels aan gewend moeten zijn, maar het gemis lijkt wel steeds erger te worden. Hillie is flinker dan hij, ze praat er nooit over, maar beetje bij beetje krijgt ze harde lijnen in haar gezicht. Volgens de dokter mankeren ze niks en toch wil het maar niet lukken. Na zo'n bevalling is Hillie kort aangeboden en loopt Fokke haar niet voor de voeten, durft zelfs geen opmerking in die richting te maken en doet hij het wel, maakt zij zich ervanaf dat het beroepsgeheim is en dat hij zich met zijn eigen zaken moet bemoeien.

Fokke heft zijn hoofd en luistert. Verschrikkelijk zoals die wind tekeergaat! Als deze storm zo aanhoudt, zal hij morgen weer niet kunnen zaaien. De hele maand maart heeft nog geen mooie dag gegeven en nou is het al april. Het moet gauw drogen wil hij met paard en ploeg het land in kunnen. Hij zet zijn lege kop op het aanrecht. Hij krijgt het nou toch wel koud zo in zijn onderkleden. Het heeft geen zin om op Hillie te wachten, het kan wel tot in de ochtend duren voor die terug is. De klok slaat elf uur. Hij zal de deur van het slot laten, want ze heeft in de haast geen sleutel meegenomen.

Blij dat hij weer ligt. Het bed is nog koud en klam, het heeft ook amper de tijd gehad om warm te worden. Fokke schurkt zich diep in het matras en trekt de dekens tot ver over zijn oren. Net wanneer hij begint te doezelen, is daar opnieuw een gerucht. Hij steekt zijn hoofd boven de dekens uit. Alweer die tak? Met ingehouden adem luistert hij. Wordt er nou geklopt? Hillie kan het niet zijn, want de deur is los. Ja, hij hoort het duidelijk, daar is iemand! Hij slaat de dekens terug, stapt uit bed, trekt deze keer eerst zijn sokken aan en gaat dan kijken. Hij drukt zijn neus tegen het raampje in de deur. Daarachter beweegt wat.

Hij zet de deur op een kier. Het is een vrouw. ‘Ja?’ vraagt hij.

‘Heb medelijden! Ik zoek een schuilplek om te overnachten.’

Fokke zet de deur wijder open. Het is een negotievrouw. Haar mand staat naast haar op de grond.

‘Alstublieft, een slaapplek in uw stal.’

Fokke haalt zijn hand door zijn haar. Wat moet hij hiermee aan? Een enkele keer is dit meer gebeurd, toen heeft hij het goedgevonden, maar Hillie was er helemaal niet blij mee. Die vertrouwt niemand. Maar haar om toestemming vragen of met haar overleggen gaat nu niet en als deze vrouw morgenvroeg, wanneer Fokke zijn zes koetjes melkt, meteen opstapt, hoeft niemand hier iets van te weten. Hij kan haar toch niet weggagen in dit weer?

Ze zoekt steun aan het kozijn en rilt in haar dunne kleren.

‘Ogenblik,’ zegt Fokke. Hij schiet in zijn broek, trekt zijn jas van de haak, steekt de stormlamp aan en stapt in zijn klompen. ‘Loop maar mee.’

Ze neemt haar mand op en komt achter hem aan. In de stal hangt hij de lamp aan de spijker van de scheve balk. Hij sleept armen vol stro aan en spreidt het uit in een hoek. Over het schot hangt een oude paardendecken, die gooit hij erbij. ‘Zo red je het wel?’

Ze zet haar mand neer, trekt de doek van haar hoofd en schudt haar haren uit.

Lieve help, het is nog een jonge meid! En geen lelijke ook. Haar

lange donkere haar golft over haar rug en een paar karbonkels van ogen kijken hem dankbaar aan.

‘Waar kom je vandaan?’ vraagt Fokke.

‘Van ver,’ zegt ze, en ze slaat haar ogen neer. Ze trekt haar natte jas uit en hangt die over het schot. Nou, daar kan hij weinig mee, maar als ze hem niet wijzer wil maken, ook goed. ‘Morgenvroeg moet je gelijk weer de hort op. Mijn vrouw wil geen bedelaars of zwervend volk op het erf, zie je.’

Ze knikt en gaat zuchtend in het stro zitten.

‘Heb je al gegeten?’ vraagt Fokke.

Ze schudt haar hoofd.

Meteen is hij al bij de deur. ‘Ik zal brood voor je maken en een beker melk lust je ook wel?’

Ze glimlacht met een pijnlijk vertrokken gezicht.

Blij dat hij iets voor de stakker kan doen haast Fokke zich weer naar de keuken. Ze heeft vast de blaren onder haar voeten, want het arme schaap had moeite met lopen en ze was werkelijk doodop. Hij snijdt dikke sneeën af, besmeert ze met roomboter en legt er extra worst en kaas op. Dan maakt hij dat hij weer in de stal komt. Maar als hij bij het binnenkomen het meisje hoort steunen en kreunen, schieten het bord en de kom melk bijna uit zijn handen.

Een paar bange ogen kijken hem aan. Ze zit met haar benen languit en ze steunt met haar handen naar achter. ‘Uw vrouw baakster? Haal vrouw!’ Het meisje grijpt naar haar buik en rolt krimpemd om van de pijn.

Fokke staat als aan de grond genageld. Nu pas heeft hij erg in haar dikke buik. Dit kind staat op het punt van bevallen en die rekent erop dat Hillie haar gaat helpen! Maar Hillie komt voorlopig niet thuis, die is bij Klaas Stammes en dat kan nog wel even duren. Wat moet hij doen? Hij zet het bord en de kom melk op een kist. De vrouw kermt en begint zachtjes te huilen.

Fokke ijsbeert wat heen en weer. Ze heeft hem maar een mooie streek geleverd. Hij wrijft over zijn ogen en warrelt door zijn haar.

‘Hoe heet je?’ vraagt hij dan. Of dat er wat toe doet!

Het is me wat, een kind krijgen in zijn stal. Meteen moet hij aan het kindje Jezus denken dat ook in een stal geboren werd. Hoe zou dat eigenlijk zijn gegaan, daar was toch ook geen dokter of vroedvrouw bij.

‘Zora,’ zegt ze tussen de weeën door.

Wat vroeg hij ook alweer? O, ja hoe ze heet. ‘En hoe oud ben je, Zora?’

‘Achtien.’ Ze begint druk te zuchten.

Fokke schudt zijn hoofd. Een piepkuiken nog! Wat moet hij met de situatie aan?

Boos kijkt ze naar hem op. ‘Ga vrouw halen!’

Fokke steekt zijn handen in de lucht. ‘Die is er niet! Mijn vrouw is naar een bevalling, die komt voorlopig niet thuis.’

Zora begint te huilen. Smekend steekt ze haar hand naar hem uit.

Een paard, een koe, een schaap of een geit, hij draait er zijn hand niet voor om, maar wat moet hij hiermee aan? Hij, samen met zo’n jong, vreemd ding. Het geeft geen pas. Hillie zou woedend worden als ze hoort dat hij...

En toch moet hij iets doen! Hij knielt bij haar neer.

Ze grijpt zijn hand vast en knijpt erin.

Fokke probeert zijn gedachten op een rijtje te zetten. Stel dat het bij de burens vlotjes verloopt en Hillie nog op tijd terug is, dan moet hier alles klaarstaan. Wat heeft ze allemaal nodig bij een bevalling? Warm water, schone doeken en ik weet niet wat al meer. Onzin, Hillie is net weg en dit gaat geen uren meer duren, dat ziet hij zo wel. ‘Ik ga de dokter halen!’ Hij springt op, rent naar zijn fiets en draait hem in één zwaai richting de deur.

‘U dokter?’ vraagt Zora met grote ogen naar hem opkijkend.

‘Nee, ik boer,’ stamelt Fokke. Nou begint hij van de weeromstuit ook al zo raar te praten.

Zora wordt opeens wel erg ongedurig. Kermend trekt ze haar onderkleden uit, zet haar benen wijd en gaat achterover liggen. ‘Dokter, help!’ Gillend grijpt ze aan weerszijden in de bult stro.

‘Lieve help!’ Fokke smijt zijn fiets weg en maakt dat hij weer bij het meisje komt.

Met grote, angstige ogen kijkt ze naar hem op.

‘Rustig maar,’ sust Fokke. ‘Alles komt goed.’ Hij knielt voor haar neer en dan doet hij wat hij moet doen. Hij helpt haar. Schreeuwend komt de baby ter wereld. Behoedzaam legt Fokke het glibberige kind op Zora’s buik. Hij rent naar de keuken, graait twee knijpers uit de knijperbak, pakt de schaar en de kruik jenever onder uit de kast en haast zich weer naar de stal. Zora ligt nog precies zoals hij haar heeft achtergelaten. Met de knijpers klemt hij de navelstreng af, giet wat jenever over de schaar en knipt de navelstreng door. Opnieuw krijgt Zora krampen en verbaasd kijkt ze hem aan.

‘De placenta komt eraan,’ zegt Fokke. In feite gaat het niet veel anders dan bij de beesten, schiet het door hem heen. Hij legt de nageboorte in een emmer zodat Hillie die kan nazien. Zora ligt te rillen en probeert de paardendeken naar zich toe te trekken.

‘Niet doen, die is te smerig,’ waarschuwt Fokke. ‘Blijf zo liggen, ik ga gauw schone lakens en een deken voor je halen. Ik ben zo terug.’ Opnieuw rent hij het huis in. Hij giet het laatste warme water, dat nog in de ketel zat, in een teiltje, pakt washandjes, zeep, schone doeken, lakens en trekt een wollen deken van zijn eigen bed. Beladen met dat alles komt hij de stal in sjouwen. Even denkt hij dat ze slaapt, maar dan heft ze haar hoofd op en glimlacht naar hem. Hij zet het teiltje water naast haar neer en reikt haar het washandje.

Nu gebaart ze dat hij weg moet gaan. Had hij eerst nog de neiging om te vluchten, nu wil hij eigenlijk blijven. Hij heeft die baby amper gezien. Aarzelend staat hij op en loopt naar achteren naar het donker waar de koeien staan. Hij doet alsof hij daar heel wat te doen heeft en blijft net zo lang rondscharrelen tot Zora fris en fruitig met haar slapende zoon in haar armen tussen schone lakens in het stro ligt.

Meteen is hij weer bij haar. ‘Nu eten, daar sterk je van aan,’ zegt hij en hij geeft haar het bord met brood en reikt haar de beker melk aan. Vertederd kijkt hij op het mooie kindje neer. ‘Hoe ga je hem noemen?’

‘Dario, naar papa.’ Ze had blijkbaar toch wel honger, want ze schrokt het brood naar binnen, veegt de laatste kruimels van haar lippen, drinkt de melk en leunt dan voldaan achterover op het zachte bed van stro. Net als hij denkt dat ze in slaap is gevallen en hij onopvallend weg wil sluipen, opent ze haar ogen.

‘Dank u wel, dokter. Ik hele dag gelopen. Verder almaar en verder. Niemand mag weten van kindje, niemand vermoedt!’

‘De vader ook niet?’

Ze schudt haar hoofd.

‘Dan heb je heel wat uit te leggen,’ lacht Fokke.

Ze kijkt glimlachend naar haar kindje. ‘Hij is mooi?’

‘Hij is prachtig,’ zegt Fokke, ‘mooier ben ik ze nog niet tegengekomen.’ En dat liegt hij niet.

‘Ga nu slapen, dan probeer ik ook nog een paar uurtjes te pakken en ondertussen zal ik eens gaan bedenken hoe ik dit straks aan Hillie moet uitleggen.’

‘Hillie?’

‘Mijn vrouw.’

Ze kijkt Fokke bang aan. ‘Dokter niemand van baby vertellen!’ Ze trekt de deken op tot onder haar kin en sluit haar ogen.

Met de fles onder zijn arm sjokt hij het huis in. Wat een rare avond, wat een rare nacht. Nu heeft hij zomaar een baby op de wereld geholpen en dat ging toch wel even anders dan bij een koe. Dit was mooier, ontroerender. Het krijgen van een kind blijft toch een groot wonder. Om zo’n klein mensje in handen te mogen houden, met alles erop en eraan, dat is toch een wonder. Hij wrijft over zijn gezicht. Moe zakt hij op een stoel bij tafel neer en staart naar de jeneverfles voor hem. Nou heeft hij wel een borrel verdiend. Met bevende hand schenkt hij een glaasje in en hapt meteen de bovenste laag eraf. Hoe gaat hij dit straks aan Hillie uitleggen? Hij, alleen met dat beeldschone meisje? Wat zal ze tekeergaan! Bevallingen zijn vrouwendingen, zegt ze altijd. Mannen lopen alleen maar in de weg, als het erop aankomt heb je niks aan ze. Maar hij heeft deze

avond toch maar een knap staaltje werk geleverd. Hij giet de borrel achterover en schenkt meteen weer in. Eindelijk zakt de onrust uit zijn lijf. Nog eentje toe en dan kruipt hij onder de wol. Maar ook deze derde borrel verwarmt hem niet. Rillend kruipt hij zijn bed in. En dan lopen er zomaar tranen over zijn ruige wangen. Onder zijn dak is een kind geboren, alleen is het niet zijn kind. Al zoveel jaar zijn ze nu getrouwd en in al die jaren heeft Hillie tientallen kinderen op de wereld geholpen, alleen hen is dit grote geluk niet gegund. Ze praten er niet meer over, ook brengt ze geen verslag meer uit over de door haar gedane bevallingen.

Hij draait en woelt en het lukt hem niet om in slaap te vallen. Even na vieren staat hij weer op het koude zeil en kleedt zich aan. In de keuken steekt hij de lamp op en gaat wat eten. De storm is gaan liggen.

De haan op de dampende mesthoop kondigt kraaiend de nieuwe dag aan. Fokke haast zich naar buiten als Hillie er eindelijk aan komt en neemt de fiets van haar over.

‘Stond je op de uitkijk?’ grijnst ze.

‘Ga maar gauw naar binnen, ik zet je fiets wel weg. Ik heb koffiegezet en brood voor je klaargemaakt.’

‘Wat sloof jij je uit?’ Wantrouwig kijkt ze hem aan, pakt de tas van de bagagedrager en gaat de keuken in. Als Fokke even later binnenkomt, zit ze afgemat bij tafel met lange tanden te eten. Eigenlijk had ze helemaal geen honger, maar ze wil Fokke niet voor het hoofd stoten, hij heeft zo zijn best gedaan.

Fokke gaat tegenover Hillie zitten en trommelt met zijn vingers op tafel. ‘Alles goed gegaan bij Stammes?’

Hillie knikt. ‘Maar Trude heeft hem niet cadeau gekregen. Afijn, nu ligt daar een flinke zoon van acht pond in de wieg. Klaas hoopte zo op een stamhouder. Die vent is door het dolle heen, hij danste met de fles brandewijn door de kamer. Hij zal inmiddels wel dronken zijn.’

Fokke wendt zijn hoofd af. Eerst een meisje en twee jaar later een gezonde jongen. Klaas Stammes is een bofkont.

Hillie kijkt strak voor zich uit.

Fokke legt zijn hand op de hare en knijpt er zacht in. ‘Wij hebben het toch goed samen?’

Haar gezicht verzacht en ze glimlacht.

Dit intieme moment moet hij pakken om over zijn eigen bevalling te beginnen. Hij schuifelt nerveus met zijn voeten over de plavuizen, gaat eens verzitten en schraapt zijn keel. ‘Ja, zo’n geboorte, het blijft een wonder.’

Met een ruk kijkt ze hem aan. ‘We hebben het er niet meer over.’

‘Nou eigenlijk liever wel,’ steunt Fokke. ‘Er is hier gisteravond namelijk ook iets gebeurd.’

Ze schiet meteen overeind.

Onmiddellijk zakt de moed hem in zijn schoenen, maar ze moet het weten, ze komt het zo toch aan de weet. ‘Zie je, jij was amper vertrokken toen er weer op de deur werd geklopt. Nu was het een vrouw die om onderdak vroeg.’

‘Een zwerfster! Je hebt haar toch zeker wel weggestuurd?’

Hij heft zijn armen hoog. ‘Met die storm zeker?’

‘Sufferd! Je hebt haar in de stal laten slapen?’

Fokke kijkt haar met een schuldig gezicht aan.

‘Ik kan jou toch werkelijk geen moment alleen laten! Heb je erbij verteld dat ze morgenvroeg direct vertrekken moet?’

‘Dat heb ik gezegd, ja, maar dat zal niet gaan. Ze kwam namelijk om jou, want geen uur later is het arme kind bevallen.’

Hillie springt op. ‘Wat? Wat zeg je?’

‘Het is een jongetje.’

‘Maar hoe...’ Donker kijkt ze hem aan.

Fokke krimpt in elkaar. ‘Ik moest haar wel helpen! Jij was er niet en je zou voorlopig ook niet thuiskomen. Ik kon haar toch niet aan haar lot overlaten?’

Beduusd zakt ze op haar stoel neer.

‘Ze heet Zora,’ gaat Fokke zachtjes verder. ‘Meer weet ik niet en dat doet er ook niet toe, we zijn allemaal kinderen van God.’

‘Ga nou niet opeens de dominee uithangen,’ snibt Hillie, ‘zo hard

loop je tegenwoordig ook niet meer naar de kerk.’ Een tijdlang blijft het stil in de keuken. Fokke durft zijn mond niet meer open te doen, nu is het afwachten wat Hillie doet.

Ze knikt driftig. Haar dot, die wat los geschoten is, beweegt mee. ‘Nou, daar zijn we dan mooi klaar mee! Dit is natuurlijk afgesproken werk. Ik durf te beweren dat hier over een paar uur een kakelbonte karavaan het erf op komt rijden. Die lui raak je in geen weken meer kwijt! Fokke, hoe heb je zo stom kunnen zijn?’ Nijdig schuift ze haar bord van zich af.

Beiden staren nukkig voor zich uit. Dan geeft Hillie zo’n klap op tafel dat Fokke ervan schrikt. ‘Dan zal ik maar eens in de stal gaan kijken of dat schaap nog iets nodig heeft.’

‘Doe dat,’ knikt Fokke opgelucht. Hij wist het wel. Hillie reageert altijd heftig op onverwacht nieuws, maar daarna is ze een en al zorg. Zo gauw ze de deur uit is schenkt Fokke voor beiden nog een kop koffie in.

Binnen een paar minuten is ze terug. ‘Foei, zo’n jong ding!’ Ze knikt druk. ‘Het lijkt goed te zijn gegaan. Ze slapen.’ Ze hangt haar jas aan de haak en gaat weer zitten.

Het belooft een mooie, droge dag te worden. Er komen geen woonwagens het erf op rollen en er staan ook geen bont geklede vrouwen aan de deur. Tegen de middag wordt Zora wakker. Hillie brengt haar een groot bord rijstebrij met boter en suiker. Gelukzalig eet Zora van de pap.

Hillie heeft, toen Zora nog sliep, het kind mee naar binnen genomen en aangekleed. Lang stond ze voor het geopende kabinet met het kind op haar arm. Haar hand beefde toen ze het piepkleine goed, verstopt achter een stapel lakens, van de bovenste plank haalde. Het truitje is vergeeld van het liggen en de luiers ruiken muf, maar eens was dit alles fris en nieuw.

Eens was dit haar grootste schat.

Nu mag dit kleine ventje het aan.

Ze verzorgt Zora en legt haar uit hoe ze haar baby moet voeden. Vanaf een afstandje kijkt Hillie toe hoe het kind aan de borst drinkt. Stilletjes verlaat Hillie de stal.

Zo gauw Fokke in de middag de koeien heeft gemolken, gaat hij bij Zora kijken. Ze hebben tenslotte samen heel wat meegemaakt die bewuste stormnacht. Zora is blij dat ze hem weer ziet. Ze legt de kleine Dario in zijn handen. Stuntelig, maar zielsgelukkig zit Fokke met het bundeltje naast haar in het stro. Het jongetje heeft de oogjes gesloten en het maakt smakgeluidjes.

‘Het moet maar een sterke vent worden,’ zegt Fokke.

Wanneer hij het pakketje aan de moeder teruggeeft, pakt Zora zijn hand vast. Er gaat een schok door hem heen, hij wordt hier zo ongemakkelijk van. Wat wil ze? Hij weet onderhand wel hoe dankbaar ze is en probeert zijn hand terug te trekken. Maar Zora houdt stevig vast, draait zijn hand om en strijkt over de binnenkant. Haar gezicht begint te stralen. ‘Ik dokter toekomst voorspellen. Sterren staan gunstig! Dokter krijgt groot geschenk.’

Verbaasd kijkt Fokke haar aan. Gaan we dat krijgen? Denkt ze nou echt dat hij in die streken gelooft? Daarvoor heeft hij vroeger te vaak de kermissen afgelopen.

‘Gebeuren vele dingen, maar dokter is sterke man.’

Het zweet breekt hem uit, hij wil opstaan, de volle bussen melk moeten aan de weg, maar ze laat hem niet los. Ze kijkt hem liefdevol aan en streelt zijn hand langs haar wang. Fokke loopt rood aan. Ze bedoelt het goed en hij wil haar niet beledigen door haar ruw weg te duwen. Dit is waarschijnlijk haar manier om hem te bedanken.

‘Je bent een lieve meid,’ zegt hij, ‘maar je moet me nu toch echt loslaten.’

De staldeur zwaait open en Hillie komt met grote stappen aanlopen. Ze trekt haar wenkbrauwen op bij het zien van dat vreemde tafereeltje. ‘Zo kan het wel weer, juffer. Langer dan een paar dagen kun je niet blijven en hou die kunsten maar voor je, daar trappen wij niet in.’

‘Dokter heeft Zora zo goed geholpen,’ zegt Zora.

‘Dokter?’ kraait Hillie. ‘Wat heb jij dat kind wijsgemaakt, Fokke Zwart?’

‘Dat heeft ze zelf bedacht!’ Haastig krabbelt hij overeind en gaat struikelend de stal uit.

De volgende morgen, wanneer Hillie nog in het donker met een ontbijtje de stal in schuift, het dienblad neerzet, een lucifer aanstrijkt en de lamp opsteekt, staart ze verbaasd naar de lege hoek. Het kind ligt toegedekt met open oogjes in het stro, maar Zora is nergens te bekennen en haar negotiemand is ook weg. Hillie zet haar handen in haar zij en kijkt om zich heen. ‘Zora!’

Geen antwoord. Hillie holt naar buiten naar het huisje. Op haar tenen gluurt ze door het uitgezaagde hartje van de deur. Niemand. Met grote stappen beent ze terug naar de stal. ‘Fokke!’

Achter in het schemerigste gedeelte steekt Fokke zijn hoofd onder de koe vandaan. ‘Riep je?’

‘Ze is weg!’

Verbaasd komt Fokke overeind. ‘Hoe kan dat nou?’ Hij stapt over de grup met het melkkrukje nog bungelend aan zijn benen en kijkt zoekend rond. ‘Kijk eens op het huisje.’

‘Heb ik al gedaan.’

‘Ze zal zo wel komen, de baby is er nog, ze kan niet ver zijn.’

‘Dan vindt ze haar ontbijt wel,’ zegt Hillie en gaat het huis weer in.

Tegen koffietijd begint het kind te huilen. Niet veel later krijst het en nog is de moeder niet terug. Hillie zoekt het flesje dat ze voor een potlam gebruikt, lengt water met koemelk aan, verwarmt het in een pannetje en laat de baby drinken. Het flesje gaat vlot leeg. Dario heeft waarschijnlijk al een poos niet gedronken. Met de baby op schoot staart Hillie naar de klok. Waar kan Zora nou uithangen? Het is een jonge onervaren moeder, maar ze snapt toch ook dat zo’n kleintje regelmatig gevoed moet worden. Hillie verschoont de baby op de keukentafel. Het lijkt wel of hij haar aankijkt met zijn grote donkere ogen. Bevend strijkt ze met haar vinger over het gezichtje en dan kan

ze het niet laten. Ze tilt het bundeltje op en houdt het tegen zich aangedrukt. Met haar lippen streelt ze over zijn donkere haartjes, langs zijn wangetjes en kust zijn knuistjes.

Een droge snik welt op in haar keel. Waarom zij niet...

Alles zou ze ervoor overhebben als Fokke en zij zo'n kleintje hadden mogen krijgen.

Ze brengt het terug naar de stal, legt het weer op het bed van stro en dekt het toe. Meteen gaat het weer lief slapen.

Om de haverklap kijkt Hillie uit het raam. Zora vent natuurlijk met haar koopwaar langs de deuren en heeft het kind hier achtergelaten omdat ze ervan uitgaat dat het goed wordt verzorgd.

Hillie schilt aardappelen en maakt wortelen en uien schoon. Ze braadt het vlees, dekt de tafel en steeds loopt ze naar het raam en tuurt ze de verte in. Nu is het al middag en nog is Zora niet terug. Langzamerhand begint het tot Hillie door te dringen dat Zora wel eens helemaal niet meer terug zou kunnen komen. Ze eet nauwelijks van de uien en wortelstamp. Ze schuift met het eten op haar bord, kijkt Fokke niet aan, durft niet uit te spreken waar ze stiekem op hoopt.

Fokke is amper klaar of ze trekt het bord al onder zijn neus weg. Ze kiepert borden, bestek en pannen in de boenbak en begint driftig aan de afwas. Wanneer alles aan kant is, gaat ze bij tafel, kaarsrecht en met haar handen in haar schoot, zitten wachten.

Opnieuw maakt de klok een rondje.

Binnen houdt ze het niet langer uit, wandelt het pad af en de dijk op. Plots staat Fokke achter haar. 'En?'

Ze schudt haar hoofd.

'Heeft ze nergens een briefje achtergelaten?'

'Dan had ik dat toch moeten vinden?'

'Wat moeten we nou?' vraagt Fokke.

Vastberaden kijkt ze hem aan. 'Ik zal wel weer een flesje warmen en laten we het wurm maar in huis halen.'

'Ja, laten we dat maar doen.' Nerveus zoekt hij een geschikt ap-

pelkistje, legt er een dikke laag stro in en komt er wat schuchter mee binnen. ‘Kan het zo, denk je?’

Hillie knikt tevreden. Nadat ze Dario het flesje heeft gegeven, mag Fokke het even vasthouden. Met een vertederd gezicht kijkt hij naar het prachtige kind.

En weer staat Hillie voor het kabinet, maar nu voelt het zomaar anders. Nu heeft ze er geen moeite mee om haar lang bewaarde spullen voor de dag te halen. Uit de onderste lade haalt ze een prachtig geborduurd lakentje, een bijpassend sloopje en twee fijne wollen dekentjes. Ze strijkt er liefkozend over en gaat ermee naar de keuken. Fokke heeft het kistje op een laag tafeltje in de hoek naast de kachel gezet. Hillie maakt het bedje zorgvuldig op en dan legt Fokke Dario er met een plechtig gebaar in.

Ademloos kijken ze minutenlang naar dit kleine wonder en gaan dan zwijgend bij tafel zitten.

Ze durven elkaar niet aan te kijken.

Ze weten van elkaar wat ze denken.

Waar ze op hopen.

Een dikke week later ruimt Hillie het bed van stro dat nog altijd in een hoek van de stal ligt op. Ze steekt met de hooivork hopen op de kruiwagen om het over de stallen bij de koeien uit te strooien.

Er blijft iets hangen aan de punt van de vork. Ze trekt het uiteinde naar zich toe en haalt een goudkleurig kettinkje van de tand. Dit moet Zora verloren hebben. Het kettinkje is gebroken, tegen het slotje is een gouden medaillon blijven hangen. Hillie veegt haar handen aan haar schort af en probeert het medaillon te openen. Het lukt niet. Dan ziet ze het minuscule knopje aan de zijkant. Ze drukt erop en het medaillon springt open. Er zit een portretje in. Het is Zora, misschien een paar jaar jonger, maar zij is het. Hillie probeert met haar vinger het portretje los te peuteren. Er kan iets op de achterkant geschreven staan. Ze schudt het medaillon op haar hand en het fotootje dwarrelt op de vloer. Ze raapt het op en draait het om. Er staat niets op de achterkant.

Maar achter het fotootje van Zora zit nog een portretje. Een knappe jongeman kijkt haar lachend aan. Een vriendelijk gezicht met donker golvend haar tot op zijn schouders en een paar indringende ogen. Zorgvuldig duwt Hillie alles op zijn plaats en steekt het medaillon in haar zak. Ze is hier helemaal niet blij mee, wilde eigenlijk dat ze het nooit gevonden had. Elke aanwijzing die naar Zora leidt is er een te veel. Die twee gezichten zullen voor eeuwig in haar geheugen gegrift staan. Stil komt ze de keuken in.

Fokke zit aan tafel en geeft Dario de fles. Zoals Fokke naar het wurm kijkt! Zijn mond in een vertederde glimlach. In haar zak knijpt ze het medaillon bijna fijn. Moet ze hem dit laten zien, dit prille geluk verstoren? Zwijgend loopt ze naar de kamer en opent het kabinet. Achterin staat een ijzeren kistje met waardevolle papieren. Ze draait het sleuteltje om en opent de klep, graait de papieren eruit en legt het kettinkje op de bodem. De papieren legt ze er weer snel in en dan zet ze het kistje terug.

Een onverwacht bezoek zet het leven van Fokke en Hillie op z'n kop

Op een stormachtige avond wordt er op de deur van de boerderij van Fokke en Hillie gebonsd. Daar staat een jonge, zwangere vrouw die elk moment kan bevallen. Omdat vroedvrouw Hillie naar een bevalling is geroepen, helpt Fokke zelf het zoontje ter wereld te brengen. Korte tijd later verdwijnt de moeder spoorloos en besluiten Fokke en Hillie baby Zeger op te voeden als hun eigen kind.

Zeger groeit voorspoedig op en werkt na school op de boerderij van buurman Stammes, samen met diens zoon Gerrit. Maar al snel ontstaat er rivaliteit tussen hen, wanneer ze verliefd worden op hetzelfde meisje. Vlak na zijn achttiende verjaardag doet Zeger een nare ontdekking, met ingrijpende gevolgen die niet zomaar kunnen worden teruggedraaid.

In het los te lezen vervolg op *Toen ik jou zag* keer je terug naar de boerderij van Hillie en Fokke in Wieringerwaard. Rasvertelster **Mary Schoon** heeft al meerdere historische romans op haar naam staan, waaronder *De kracht van de liefde* en de Tilly Tod-trilogie.

ISBN 978 9 02055 265 2 NUR 344

9 789020 552652 >

www.romanserie.nl

Romanserie